

Pasteller i symbolistisk tradisjon

Av: Paul Grøtvedt 26. august 2018, 09:52

Liggende akt (etter et foto av Thomas Eakins 1844-1916)

Det ligger mye tradisjonsbevissthet i Svein Bollings billedverden, og den har blitt tydeligere med årene. Da han dukket opp som figurativ maler på 70-tallet hørte han allikevel ikke til de nyromantiske og realistiske strømningene i tiden. Bolling var ikke så opptatt av den glattslikkede malemåten eller den eksakte detaljrealismen, men søkte å formgi og formidle mer psykiske reaksjoner på menneskelige erfaringer, ofte gjennom et rastløst formuttrykk.

I de senere årene har Bollings billeduttrykk beveget seg i retning av det symbolske i tematikk og det dunkle i formgivningen. Her synliggjør han en virkelighet som er mer forankret i indre tilstander enn ytre synsinntrykk, en dreining som også omfatter historiske impulser, ikke bare i symbolbruk, men også i formgiving og stemninger. Med henblikk på det siste har han opplagt fått inspirasjon fra 1890-årenes symbolistiske maleri. Særlig gjelder det den tyske kunstneren Franz von Stuck (1863-1928), som skildrer dunkle stemninger med symbolmettet innhold. I denne sammenheng kan også nevnes franskmannen Gustav Moreau (1826-1898), for ikke å glemme vår egen Edvard Munch, som i samme tiår tenderte mot en symbolistisk virkelighetsforståelse. I ettertid ble de nedsettende kalt sjelemalere.

Bollings utstilling nå i Galleri K, er som et gjensyn med den symbolistiske virkelighetsoppfatningen og tidstypiske kunstforståelsen. Ikke alle motivene har en følgeriktig tråd, noen har referanser til japanske billedtradisjoner, andre viser bibelske situasjoner, mens en tredje type skildrer sensuelle kvinneakter. Et nokså atypisk motiv på utstillingen er en neddykket ubåt, som utstråler mørk uhygge. Bildet er meget uttrykkssterkt og stemningsladet, men tematisk noe på siden av de andre motivene.

Teknisk sett er Bolling en dreven formgiver, og han har et godt grep om pastellteknikken. Det er en metode som gir myke overganger og sensuelle overflater, og den egner seg utmerket for å skape fylde og magi i et billedrom. I Bollings bilder er den romlige atmosfæren alltid fylt av et betydningsbærende nærvær som omslutter figurer og symboler. Man kan godt si at rommet har en auratisk karakter som i god symbolistisk tradisjon forsterker bildets meningsdimensjon.

Det er ikke mange kunstnere som jobber på den måten i dag, selv om de maler figurativt. For de fleste er rommet bare et felt de må fylle ut med matchende farge. At det virkelige rommet er ladet med substansiell fylde, er det få kunstnere som skjønner, og enda færre at billedrommet må forsterke og synliggjøre den. Men Svein Bolling har fattet poenget, spesielt også når motivets symbolske innhold skal gjøres visuelt tilgjengelig.